

KOMISSION DELEGOITU PÄÄTÖS (EU) 2017/2075,
annettu 4 päivänä syyskuuta 2017,
yhtenäisestä eurooppalaisesta rautatiealueesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston
direktiivin 2012/34/EU liitteen VII korvaamisesta
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon yhtenäisestä eurooppalaisesta rautatiealueesta 21 päivänä marraskuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/34/EU⁽¹⁾ ja erityisesti sen 43 artiklan 2 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Kapasiteetin käyttöoikeuden myöntämiseen liittyvistä menettelyistä olisi tehtävä läpinäkyviä, ottaen samalla huomioon myöntämismenettelyn tehokkuus sekä kaikkien rautatieinfrastruktuurin käyttöön ja kunnossapitoon osallistuvien sidosryhmien toimintaan liittyvät intressit.
- (2) Ratakapasiteetin käyttöoikeuden hakijoiden olisi voitava esittää kapasiteetin sisällyttämistä vuotuisen aikatauluun koskevia hakemuksia aikatauluehdotukseen sisällyttämistä koskevien hakemusten määräajan ja aikataulun muuttumisen välisenä aikana.
- (3) Kun reitit on jaettu, hakijan sopimusperusteisiin oikeuksiin sisältyisi oikeus hylätä tai hyväksyä rataverkon haltijan tekemä aikataulun muutospyyntö.
- (4) Väliaikaiset kapasiteettirajoitukset ovat välttämättömiä, jotta infrastruktuuri ja sen laitteet voidaan pitää hyvässä kunnossa ja infrastruktuuria voidaan kehittää markkinoiden tarpeiden mukaan.
- (5) Hakijoiden olisi saatava hyvissä ajoin tieto tulevista kapasiteettirajoituksista, jotta ne voivat mukauttaa toimintansa ja liikennetarpeensa ratakapasiteetin rajoitusten mukaan. Jos tieto tulevista kapasiteettirajoituksista julkaistaan jo kapasiteetin sisällyttämistä vuotuisen aikatauluun koskevien hakemusten esittämisaikana, jo jaettujen reittien aikataulujen muuttamiseen pitäisi olla vähemmän tarvetta.
- (6) Kun rataverkon haltijat tekevät valintoja erilaisten kapasiteettirajoitusvaihtoehtojen välillä, niiden olisi omien kustannustensa lisäksi otettava huomioon myös asianomaisten hakijoiden kaupalliset ja toiminnalliset rajoitukset sekä riski, että liikenne siirtyy enemmän ympäristöä kuormittaviin liikennemuotoihin.
- (7) Rataverkon haltijoiden olisi vahvistettava ja julkaistava junien reittimuutoksia sekä rajoitetun kapasiteetin jakamista eri liikennetyypeille koskevat läpinäkyvät kriteerit ja sovellettava niitä. Ne voivat tehdä niin yhdessä tai erikseen omien kapasiteettirajoitustensa osalta.
- (8) Rataverkon haltijoiden olisi mukautettava verkkoselostuksiaan ja aikataulujen laatimismenettelyjään tässä päätöksessä säädettyjen kapasiteettirajoituksia koskevien uusien sääntöjen oikea-aikaisen noudattamisen varmistamiseksi.
- (9) Useamman kuin yhden verkon alueelle ulottuvan junaliikenteen osalta asianomaisten rataverkon haltijoiden olisi koordinoitava kapasiteettirajoituksiaan, jotta niiden vaikutus liikenteeseen olisi mahdollisimman pieni ja jotta tietyllä reitillä tehtävät työt voitaisiin sovittaa yhteen tai voitaisiin välttää kapasiteetin rajoittaminen korvaavilla reitillä.
- (10) Oikeudellisen selkeyden vuoksi ja direktiivin 2012/34/EU liitteeseen VII tarvittavien muutosten lukumäärä huomioon ottaen olisi mainittu liite korvattava kokonaisuudessaan. Sääntelykehiksen yksinkertaistamiseksi delegoitu päätös on asianmukainen oikeudellinen väline, koska siinä asetetaan selkeät ja yksityiskohtaiset säännöt, jotka eivät edellytä saattamista osaksi jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä, mikä varmistaa nopean ja yhdenmukaisen täytäntöönpanon koko unionissa.

⁽¹⁾ EUVL L 343, 14.12.2012, s. 32.

- (11) Kun otetaan huomioon tämän päätöksen liitteessä olevan 2 kohdan mukainen aikataulumuutoksen ajoitus ja tämän päätöksen liitteessä olevassa 8–11 kohdassa tarkoitettuun kapasiteettirajoitusten koordinointiin, niitä koskevaan kuulemiseen ja niiden julkaisemiseen tarvittava aika, rataverkon haltijat voivat noudattaa 8–11 kohdan vaatimuksia ensimmäisen kerran vasta aikataulumuutoksessa, joka tulee voimaan joulukuussa 2019 toisen julkaisukierroksen osalta ja joulukuussa 2020 ensimmäisen julkaisukierroksen osalta, 12 kohdan vaatimuksia aikataulumuutoksessa, joka tulee voimaan joulukuussa 2018 ja 14–17 kohdan vaatimuksia aikataulumuutoksessa, joka tulee voimaan joulukuussa 2018.
- (12) Sen vuoksi direktiiviä 2012/34/EU olisi muutettava vastaavasti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Korvataan direktiivin 2012/34/EU liite VII tämän päätöksen liitteellä.

2 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 4 päivänä syyskuuta 2017.

Komission puolesta

Puheenjohtaja

Jean-Claude JUNCKER

LIITE

”LIITE VII

KÄYTTÖOIKEUDEN MYÖNTÄMISMENETTELYN AIKATAULU

(43 artiklassa tarkoitettu)

- (1) Aikataulu laaditaan kerran kalenterivuodessa.
- (2) Aikataulumuutokset tulevat voimaan keskiyöllä joulukuun toisena lauantaina. Jos talven jälkeen tehdään mukautuksia – jotta voitaisiin tarvittaessa ottaa huomioon alueellisen henkilöliikenteen aikataulumuutokset – ne tulevat voimaan keskiyöllä kesäkuun toisena lauantaina ja tarvittaessa edellä mainittujen päivämäärien välisinä muina vastaavina aikoina. Rataverkon haltijat voivat sopia toisista päivämääristä, ja tällöin niiden on ilmoitettava kyseiset päivämäärät komissiolle, jos ne voivat vaikuttaa kansainväliseen liikenteeseen.
- (3) Aikatauluun sisällytettävien kapasiteettia koskevien hakemusten jättämisen määräaika on enintään 12 kuukautta ennen aikataulumuutosta. Rataverkon haltijan on otettava huomioon myös määräajan jälkeen vastaanotetut hakemukset.
- (4) Rataverkon haltijoiden on varmistettava viimeistään 11 kuukautta ennen aikataulumuutosta, että alustavat kansainväliset reitit on vahvistettu yhteistyössä muiden asianomaisten rataverkon haltijoiden kanssa. Rataverkon haltijoiden on varmistettava, että näitä alustavia reittejä noudatetaan seuraavien menettelyjen aikana mahdollisimman pitkälle.
- (5) Rataverkon haltijan on laadittava ja julkaistava aikatauluehdotus viimeistään neljän kuukauden kuluttua 3 kohdassa tarkoitettua määräajasta.
- (6) Rataverkon haltijan on tehtävä päätös 3 kohdassa tarkoitettua määräajan jälkeen vastaanottamistaan hakemuksista verkkoselostuksessa julkaistun menettelyn mukaisesti.

Rataverkon haltija voi muuttaa myönnetyn reitin aikataulua ainoastaan siinä tapauksessa, että se on välttämätöntä sen varmistamiseksi, että kaikki reittihakemukset voidaan sovittaa yhteen mahdollisimman hyvin, ja hakija, jolle reitti oli myönnetty, hyväksyy muutoksen. Rataverkon haltijan on päivitettävä aikatauluehdotus viimeistään kuukausi ennen aikataulumuutosta, jotta siihen voidaan sisällyttää kaikki 3 kohdassa tarkoitettua määräajan jälkeen myönnetty reitit.

- (7) Kun on kyse yhden verkon alueelta toisen verkon alueelle kulkevista junista, jotka saapuvat enintään 10 tunnin ja 14 päivästä joulukuuta 2019 alkaen enintään 18 tunnin oletetun viiveen jälkeen, toisen verkon rataverkon haltija ei saa katsoa reittiä peruutetuksi tai pyytää toisen reitin hakemista, myöskään siinä tapauksessa, että se päättää myöntää eri reitin, ellei hakija ilmoita rataverkon haltijalle, ettei juna tule kulkemaan toisen verkon alueella. Rataverkon haltijan on viipymättä ilmoitettava hakijalle päivitetty tai uusi reitti, mukaan lukien kyseisen reitin reittinumeron ja peruutetun reitin reittinumeron välinen linkki, jos reittinumero muuttuu.
- (8) Kun ratojen kapasiteettia rajoitetaan tilapäisesti muun muassa ratatöihin liittyvistä syistä, joihin lasketaan mukaan niihin liittyvät nopeuden, akselipainon, junan pituuden, vetovoiman tai aukean tilan ulottuman rajoitukset (”kapasiteettirajoitukset”), useamman kuin seitsemän peräkkäisen päivän ajaksi ja näiden rajoitusten johdosta yli 30 prosenttia radan arvioidusta päivittäisestä liikennemäärästä peruutetaan, ohjataan toisille reiteille tai korvataan muilla liikennemuodoilla, asianomaisten rataverkon haltijoiden on julkaistava kaikki kapasiteettirajoitukset ja hakijoiden kuulemisen alustavat tulokset ensimmäisen kerran, siltä osin kuin ne ovat tiedossa, vähintään 24 kuukautta ennen kyseessä olevaa aikataulumuutosta ja toisen kerran päivitettyssä muodossa vähintään 12 kuukautta ennen kyseessä olevaa aikataulumuutosta.
- (9) Asianomaisten rataverkon haltijoiden on myös luotava järjestely, jonka mukaisesti ne keskustelevat kapasiteettirajoituksista, jos kapasiteettirajoitusten vaikutus ei rajoitu yhteen verkkoon, yhdessä asiasta kiinnostuneiden hakijoiden, 40 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen rataverkon haltijoiden yhteenliittymien ja keskeisten palvelupaikkojen ylläpitäjien kanssa, kun kapasiteettirajoitukset julkaistaan ensimmäisen kerran, paitsi jos rataverkon haltijat ja hakijat sopivat, ettei tällainen järjestely ole tarpeen. Yhteisillä keskusteluilla pyritään helpottamaan aikataulujen laadintaa, mukaan lukien korvaavien reittien järjestäminen.

- (10) Kun rataverkon haltija julkaisee kapasiteettirajoitukset ensimmäisen kerran 8 kohdan mukaisesti, sen on käynnistettävä hakijoiden ja keskeisten palvelupaikkojen ylläpitäjien kuuleminen kapasiteettirajoituksista. Kun kapasiteettirajoitusten ensimmäisen ja toisen julkaisemisen välissä edellytetään 11 kohdan mukaista koordinoitua, rataverkon haltijoiden on kuultava hakijoita ja keskeisten palvelupaikkojen ylläpitäjiä toisen kerran koordinoinnin päättymisen ja kapasiteettirajoitusten toisen julkaisun välissä.
- (11) Jos kapasiteettirajoitusten vaikutus ei rajoitu yhteen verkkoon, asianomaisten rataverkon haltijoiden, mukaan lukien rataverkon haltijat, joihin junien ohjaaminen toisille reiteille voi vaikuttaa, on koordinoitava keskenään kapasiteettirajoituksia, joihin voi liittyä peruutus, junan ohjaaminen toiselle reitille tai junaliikenteen korvaaminen muilla liikennemuodoilla, ennen kuin kapasiteettirajoitukset julkaistaan 8 kohdan mukaisesti.

Ennen toista julkaisua toteutettava koordinointi on saatettava päätökseen

- a) viimeistään 18 kuukautta ennen aikataulumuutosta, jos yli 50 prosenttia radan arvioidusta päivittäisestä liikennemäärästä peruutetaan, ohjataan toisille reiteille tai korvataan muilla liikennemuodoilla yli 30 peräkkäisen päivän ajan;
- b) viimeistään 13 kuukautta ja 15 päivää ennen aikataulumuutosta, jos yli 30 prosenttia radan arvioidusta päivittäisestä liikennemäärästä peruutetaan, ohjataan toisille reiteille tai korvataan muilla liikennemuodoilla yli seitsemän peräkkäisen päivän ajan;
- c) viimeistään 13 kuukautta ja 15 päivää ennen aikataulumuutosta, jos yli 50 prosenttia radan arvioidusta päivittäisestä liikennemäärästä peruutetaan, ohjataan toisille reiteille tai korvataan muilla liikennemuodoilla enintään seitsemän peräkkäisen päivän ajan.

Rataverkon haltijoiden on tarvittaessa kutsuttava kyseessä olevilla radoilla liikennöivät hakijat ja keskeiset palvelupaikkojen ylläpitäjät osallistumaan koordinointiin.

- (12) Kun on kyse enintään seitsemän peräkkäistä päivää kestävästä kapasiteettirajoituksista, joita ei tarvitse julkaista 8 kohdan mukaisesti ja joiden johdosta yli 10 prosenttia radan arvioidusta päivittäisestä liikennemäärästä peruutetaan, ohjataan toisille reiteille tai korvataan muilla liikennemuodoilla, ja jotka esiintyvät seuraavan aikataulukauden aikana ja tulevat rataverkon haltijan tietoon viimeistään 6 kuukautta ja 15 päivää ennen aikataulumuutosta, rataverkon haltijan on kuultava asianomaisia hakijoita suunnitelluista kapasiteettirajoituksista ja ilmoitettava päivitetystä kapasiteettirajoituksista viimeistään neljä kuukautta ennen aikataulumuutosta. Rataverkon haltijan on annettava yksityiskohtaiset tiedot matkustajajunille tarjotuista reiteistä viimeistään neljä kuukautta ja tavarajunille tarjotuista reiteistä viimeistään kuukausi ennen kapasiteettirajoituksen alkua, elleivät rataverkon haltija ja asianomaiset hakijat sovi lyhyemmästä ajasta.
- (13) Rataverkon haltijat voivat päättää soveltaa kapasiteettirajoituksiin tiukempia kynnysarvoja, jotka perustuvat alhaisempiin arvioitujen liikennemäärien prosentiosuuksiin tai lyhyempiin kestoihin kuin mitä tässä liitteessä esitetään, tai ne voivat soveltaa muita kriteerejä tässä liitteessä mainittujen kriteerien lisäksi hakijoiden ja palvelupaikkojen ylläpitäjien kuulemisen perusteella. Niiden on julkaistava kynnysarvot ja kapasiteettirajoitusten ryhmittämistä koskevat kriteerit verkkoselostuksissaan liitteessä IV olevan 3 kohdan mukaisesti.
- (14) Rataverkon haltija voi päättää olla soveltamatta 8–12 kohdassa vahvistettuja määräaikoja, jos kapasiteettirajoitus on välttämätön turvallisen junaliikenteen palauttamiseksi, jos rataverkon haltija ei voi vaikuttaa rajoitusten ajoitukseen, jos määräaikojen soveltaminen olisi kustannustehotonta tai se aiheuttaisi tarpeetonta vahinkoa hyödykkeen pitoajan tai kunnan kannalta tai jos kaikki asianomaiset hakijat hyväksyvät sen. Tällaisessa tapauksessa ja muiden sellaisten kapasiteettirajoitusten tapauksessa, joista ei järjestetä kuulemista tämän liitteen muiden säännösten mukaisesti, rataverkon haltijan on kuultava asianomaisia hakijoita ja keskeisiä palvelupaikkojen ylläpitäjiä viipymättä.
- (15) Tietoihin, jotka rataverkon haltijan on annettava toimiessaan 8, 12 tai 14 kohdan mukaisesti, on sisällyttävä
- a) suunniteltu päivä,
- b) ajankohta ja, heti kun se voidaan määritellä, kapasiteettirajoituksen alkamis- ja päättymisaika,
- c) rataosuus, johon rajoitus vaikuttaa, ja
- d) tarvittaessa korvaavien ratojen kapasiteetti.

Rataverkon haltijan on julkaistava nämä tiedot tai linkki, josta tiedot löytyvät, liitteessä IV olevassa 3 kohdassa tarkoitetussa verkkoselostuksessaan. Rataverkon haltijan on pidettävä nämä tiedot ajan tasalla.

- (16) Kun kapasiteettirajoitusten kesto on vähintään 30 peräkkäistä päivää ja ne vaikuttavat yli 50 prosenttiin radan arvioidusta liikennemäärästä, rataverkon haltijan on annettava hakijoille pyynnöstä ensimmäisen kuulemiskierroksen aikana vertailutiedot olosuhteista, jotka vallitsisivat vähintään kahdessa kapasiteettirajoitusten vaihtoehdossa. Rataverkon haltijan on suunniteltava vaihtoehdot sen palautteen pohjalta, jota hakijat ovat esittäneet pyyntöjensä yhteydessä, ja yhdessä niiden kanssa.

Vertailuun on sisällyttävä kunkin vaihtoehdon osalta vähintään

- a) kapasiteettirajoituksen kesto,
- b) odotetut ohjeelliset infrastruktuurimaksut,
- c) korvaavilla radoilla käytettävissä oleva kapasiteetti,
- d) käytettävissä olevat vaihtoehtoiset reitit ja
- e) ohjeelliset matka-ajat.

Ennen kuin rataverkon haltija tekee valinnan kapasiteettirajoitusten vaihtoehtojen välillä, sen on kuultava asiasta kiinnostuneita hakijoita ja otettava huomioon eri vaihtoehtojen vaikutukset näihin hakijoihin ja palvelujen käyttäjiin.

- (17) Kun kapasiteettirajoitusten kesto on yli 30 peräkkäistä päivää ja ne vaikuttavat yli 50 prosenttiin radan arvioidusta liikennemäärästä, rataverkon haltijan on vahvistettava kriteerit, joiden mukaisesti kunkin liikennetyypin junat olisi ohjattava korvaaville reiteille, ottaen huomioon hakijan kaupalliset ja toiminnalliset rajoitukset, jolleivät nämä toiminnalliset rajoitukset johdu hakijan liikkeenjohdollisista tai organisatorisista päätöksistä, ja rajoittamatta 30 artiklan 1 kohdan mukaista tavoitetta vähentää rataverkon haltijan kustannuksia. Rataverkon haltijan on 8 kohdan mukaisesti toimiessaan julkaistava verkkoselostuksessaan kriteerit ja kapasiteetin alustava jakaminen erityyppiselle junaliikenteelle. Kuulemisen päätyttyä ja sanotun rajoittamatta liitteessä IV olevassa 3 kohdassa tarkoitettuja rataverkon haltijan velvollisuuksia, rataverkon haltijan on hakijoilta saamansa palautteen pohjalta ilmoitettava asianomaisille rautatieyrityksille jäljellä olevan kapasiteetin alustava jakautuminen erityyppisten palvelujen kesken.”
-